

Split, 11.03.2015. godine

Na temelju članka 20. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 45/09), Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokog učilišta („Narodne novine“, br. 24/2010) i članka 30. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje te u skladu s Postupkom i Uputama za sastavljanje prijedloga studijskih programa, imenovani članovi stručnog povjerenstva daju sljedeće

IZVJEŠĆE O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskog programa: Međunarodni menadžment u hotelijerstvu i turizmu

Nositelj studijskog programa: Visoka škola za menadžment i dizajn ASPIRA

Izvođač studijskog programa: Visoka škola za menadžment i dizajn ASPIRA

Tip studijskog programa (stručni ili sveučilišni): Stručni

Razina studijskog programa: Preddiplomski

Broj ECTS bodova: 180 ECTS

Stručni naziv koji se stječe po završetku studijskog programa: stručni/a prvostupnik/ica međunarodnog menadžmenta u hotelijerstvu i turizmu

Naziv preddiplomskog stručnog studija (iz istog znanstvenog područja) ukoliko visoko učilište predlaže specijalistički diplomski studijski program:

1. INSTITUCIJSKE PRETPOSTAVKE

1.1. *Da li elaborat o studijskom programu sadrži analizu usporedivosti predloženog studija s kvalitetnim srodnim akreditiranim programima u Republici Hrvatskoj i u zemljama Europske unije, kojim dokazuje da je studijski program usporediv s istima i time osigurava stjecanje kompetencija koje se dobivaju i u drugim zemljama Europske unije?*

DA NE

Obrazloženje:

U elaboratu je dana usporedba udjela pojedinih grupa predmeta u ukupnom programu studija Međunarodni menadžment u hotelijerstvu i turizmu sa eminentnim visokoškolskim

studijskim programima. Usporedba je izvršena sa Cèsar Ritz Colleges Switzerland – International Business in Hotel and Tourism Management, University of Surrey – International Hospitality and Tourism Management iz Ujedinjenog Kraljevstva i Fakultetom za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Opatiji – studijski program Poslovna ekonomija u turizmu i ugostiteljstvu. Zbog različitosti nazivlja kolegija nastavni sadržaji su grupirani po područjima: predmeti iz područja turizma, ostali ekonomski predmeti te ostali predmeti prirodnih i društvenih znanosti. Elaborat pokazuje veliku podudarnost programa stručnog studija Međunarodnog menadžmenta u hotelijerstvu i turizmu Visoke škole Aspira s programima odabranih eminentnih fakulteta.

1.2. Visoko je učilište donijelo opću strategiju svog razvoja te eventualno pojedinačne strategije ili akcijske planove i godišnje javno izvještava o njihovoj provedbi.

DA NE

Obrazloženje:

Visoka škola je donijela strategiju svog razvoja u kojoj su definirani strateški ciljevi i prioriteta. Također, posebni ciljevi su obrađeni kroz akcijske planove zadane u kraćim rokovima i na godišnjoj razini se izvještava o njihovoj provedbi na sjednicama Stručnog vijeća. Definitivno dva najvažnija strateška cilja Visoke škole Aspira su pokretanje stručnog studija Međunarodni menadžment u hotelijerstvu i turizmu koji je isključivo rezultat tržišnih potreba u regiji i Županiji, kao i pokretanje međunarodnih studijskih programa na engleskom jeziku u cilju jačanja međunarodne mobilnosti.

1.3. Visoko je učilište opisalo, definiralo i objavilo svoje standarde i propise za provjeru stečenih ishoda učenja (ispitni postupci) u sklopu studija koje izvodi, uključujući metode provjere osiguravanja kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, postupaka u slučajevima žalbi i drugim relevantnim područjima.

DA NE

Obrazloženje:

Pravilnik o sustavu osiguranja i unapređivanja kvalitete (donesen 18.01.2010.) temeljni je akt Sustava osiguranja i unapređivanja kvalitete Visoke škole Aspira. Pravilnik definira Jedinicu za osiguranje i unapređivanje kvalitete kao sastavni dio Visoke škole koja polazi od

osnovne premise da je student subjekt Sustava osiguranja i unapređivanja kvalitete, a osnovna zadaća Sustava je praćenje, procjena i donošenje mjera za poboljšanje kvalitete, studentskog pozitivnog iskustva i podizanje učinkovitosti tijekom studiranja. Jedna od odredbi Pravilnika odnosi i na ishode učenja. U svrhu osiguravanja standarda za provjeru stečenih ishoda učenja, Visoka škola Aspira provodi minimalno jednom godišnje edukativne radionice kroz koje nastavnici mogu dobiti uvid u svu problematiku kreiranja ishoda učenja za pojedinačne kolegije. Ishodi učenja, kako na razini kolegija, tako i na razini studija se revidiraju Revizijom studijskog programa, koja se sukladno Priručniku o kvaliteti Visoke škole Aspira, izvodi jednom godišnje.

1.4. Visoko je učilište osiguralo sudjelovanje studenata u svim procesima vezanim za osiguravanje kvalitete.

DA NE

Obrazloženje:

Sudjelovanje studenata u procesima vezanim za osiguranje kvalitete osigurano je putem njihovih predstavnika u Jedinici za osiguranje i unapređivanje kvalitete, Stručnog vijeća te pravobranitelja studenata u procesu sankcioniranja kršenja normi ponašanja, Pravilnika o studiranju i dr. Primjedbe na procese unutar Visoke škole Aspira mogu dati javno putem svog izabranog Predsjednika Studentskog zbora, ili pak anonimno preko „kutije povjerenja“ postavljene u hodniku Visoke škole.

Također, studenti sudjeluju u nizu aktivnosti Visoke škole Aspira, kao što je npr. Povjerenstvo za unutarnju prosudbu Visoke škole, Povjerenstvo za odabir kandidata za Dekanovu nagradu itd.

1.5. U razvoju visokog učilišta sudjeluje predstavnik tržišta rada.

DA NE

Obrazloženje:

Predstavnici tržišta rada na Visokoj školi zastupljeni su putem njihovog članstva u Upravnom vijeću i u Jedinici za osiguranje i unapređenje kvalitete. Visoka škola stalni je član Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatske gospodarske komore te surađuje s Hrvatskom udrugom obiteljskih i malih hotela, Udrugom poslodavaca u hotelijerstvu Hrvatske te

Udrugom hrvatskih putničkih agencija. Osim toga bliski je suradnik niza turističkih zajednica gradova i općina, potom hotelskih kuća kao što su Radisson Blu Hotels, Valamar Hotels & Resorts, Bluesun Hotels & Resorts, Jadranski luksuzni hoteli d.o.o. Također, Visoka škola Aspira partnerske odnose održava i s Institutom za turizam u vidu suradnje s eminentnim predavačima na programu usavršavanja Menadžer turističke destinacije. Turistička zajednica grada Splita je podržala Visoku školu Aspira dajući pozitivno mišljenje za dobivanje dopusnice od strane Ministarstva turizma za provođenje stručnih ispita za voditelja poslovnice i turističke vodiče. Također, Visoka škola usko surađuje s Udrugom turističkih vodiča grada Splita, Udrugom turističkih vodiča Mihovil Šibenik, Društvo turističkih vodiča Dubrovnik, Udrugom turističkih vodiča Donat, Zadar u provođenju seminara i stručnih ispita za turističke vodiče. Nadalje, Suvremeno učilište u Splitu, kao osnivač Visoke škole Aspira, usko surađuje sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u obrazovanju nezaposlenih osoba za zanimanja iz turističkog sektora. Suradnju s gospodarstvom Aspira ostvaruje i kroz Gospodarski savjet koji djeluje unutar Visoke škole, a koji predstavlja savjetodavno tijelo Visoke škole, sastavljeno od niza uspješnih poslodavaca koji svojim savjetima približuju Aspiru tržištu rada. Oni Aspiri daju odgovor na pitanje kakav je student kojeg oni zapošljavaju, odnosno koje kompetencije mora imati njihov diplomant, da bi bio kvalitetan na tržištu rada. Unutar Aspire djeluje i Centar za poslovne karijere koji ima za cilj, osim kreiranja profila studenata za tržište rada, i izradu životopisa, molbi, organiziranja raznih korisnih radionica, stvaranje baze kontakata tvrtki koju studenti mogu ostvariti za odrađivanje stručne prakse i sl.

1.6. Visoko je učilište ustrojilo informatički sustav za prikupljanje, vođenje, obradu i izvještavanje o statističkim podacima vezanim za organizaciju i provedbu studijskih programa, kao i onima koji su potrebni za osiguranje kvalitete.

DA NE

Obrazloženje:

Informatički sustav za prikupljanje, vođenje, obradu i izvještavanje o statističkim podacima vezanim za organizaciju i provedbu studijskog programa realiziran je umreženjem svih računala pojedinih tijela Visoke škole; dekan, Studentska služba, Upravno vijeće, knjižnica. Ustanova je uključena u Informatički sustav visokih učilišta (ISVU) te koristi sve njegove resurse za upis studenata, izradu X-ica, prijavu ispita i sve druge administrativne

poslove. Putem informacijskog sustava Merlin svi nastavni materijali za svaki kolegij dostupni su studentima. Također, sustav za e-učenje potpomaže rad Ureda za osiguravanje i unapređivanje kvalitete jer omogućava uvid u sve pravilnike i obrasce kojima se osigurava rad Visoke škole Aspira, kao i komunikaciju o istima preko foruma i drugih funkcija Merlina. Studenti i nastavnici imaju jedinstvene e-mail adrese unutar sustava kojima mogu komunicirati međusobno, sa studentskom službom i upravom Visoke škole, ali i interaktivno realizirati konzultacije sa nastavnicima, slati riješene primjere postavljenih zadataka, seminarske radove i dr.

1.7. Definirani su i objavljeni standardi i propisi o periodičnoj reviziji studijskih programa koji uključuju vanjske stručnjake.

DA NE

Obrazloženje:

Stručno vijeće Visoke škole na prijedlog nositelja kolegija, a na temelju analiza sadržaja pojedinih kolegija, realizacije nastave te analiza rezultata anketiranja nastavnika i studenata, donosi odluke o eventualnoj reviziji (promjeni/dopuni/poboljšanju) nastavnih sadržaja pojedinih kolegija. Odvijanje periodičke revizije studijskog programa koja uključuje i vanjske stručnjake obavljat će se po potrebi tijekom realizacije studijskog programa, a revizija svih njegovih aspekata, s naglaskom na analizi ishoda učenja obavljati će se na kraju svake akademske godine. Kao vanjski stručnjaci u periodičnoj reviziji se uključuju članovi Jedinice za osiguravanje i unapređivanje kvalitete te članovi Gospodarskog savjeta.

1.8. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise zaštite studentskih prava, posebice u području obavještavanja studenata, zaprimanja i rješavanja studentskih prigovora, postupaka za zaštitu prava. Visoko je učilište imenovalo kontakt-osobe za pitanja o studentskim pravima (poput prodekana za nastavu, studentskih pravobranitelja, ureda za studente i slično).

DA NE

Obrazloženje:

Zaštita studentskih prava regulirana je na način da postoji studentski pravobranitelj kojeg bira Studentski zbor sukladno općem aktu Studentskog zbora (Statut Studentskog

zboru), a koji u mogućem sporu brani interese studenata. Također, Predsjednik Studentskog zbora koji je izabran demokratskim postupkom, član je Stručnog vijeće Visoke škole.

Pravilnikom o studiranju i Pravilnikom o ocjenjivanju utvrđen je postupak podnošenja žalbe na ocjenu. Student koji smatra da nije dobio zasluženu ocjenu zbog nepravilnosti pri ispitivanju ili ocjenjivanju može u roku od 48 sati od službenog priopćenja ocjene podnijeti žalbu na ocjenu. Dekan imenuje ispitno povjerenstvo koje odlučuje o osnovanosti žalbe i donosi konačnu odluku o ocjeni na ispitu u roku od 2 radna dana od dana podnošenja žalbe. Pritužbe na ponašanje koje je suprotno načelima i pravilima Etičkog kodeksa rješava Etičko povjerenstvo, čiji je član i jedan student. U slučaju molbi i žalbi koje se tiču većeg broja studenata, na prijedlog Studentskog zbora, o njima raspravlja Stručno vijeće. Dokumenti u kojima su utvrđene procedure i postupci rješavanja studentskih žalbi su: Statut Visoke škole Aspira, Pravilnik o studiranju, Etički kodeks, Statut Studentskog zbora, Pravilnik o ocjenjivanju.

1.9. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise trajnog usavršavanja svih svojih zaposlenika u područjima njihove djelatnosti te podnosi izvješća o učinjenom.

DA NE

Obrazloženje:

Propisima trajnog usavršavanja svih zaposlenika Visoke škole Aspira (Pravilnik o trajnom usavršavanju nastavnika) regulirana je podrška i nastavnicima, a postavljeni su sukladno Strategiji kao temeljnog dokumenta razvoja Visoke škole u kojem se kao jedan od glavnih zadataka postavlja pružanje mogućnosti stručnog usavršavanja nastavnicima i ostalim djelatnicima, kao i poticanje nastavnika na usavršavanje pružanjem novčane potpore kojima se financira odlazak djelatnika na konferencije, seminare, usavršavanja...

Svaki nastavnik ispunjava obrazac analize rada u protekloj akademskoj godini i daje projekciju aktivnosti i želja za usavršavanjem za narednu akademsku godinu, shodno čemu Dekan izrađuje izvještaj i plan aktivnosti usavršavanja individualno za svakog nastavnika.

1.10. Visoko učilište osigurava kvalitetu rada svih svojih stručnih službi te podnosi izvješća o učinjenom.

DA NE

Obrazloženje:

Periodično se vrši interna evaluacija kvalitete rada stručnih službi Visoke škole od strane Dekana i predstavnika Upravnog vijeća, koji o tome podnose izvješća na sjednicama Stručnog vijeća i Jedinice za osiguranje i unapređenje kvalitete, u čijem su sastavu i predstavnici gradskih i županijskih tijela iz privrede, turizma i sporta. Na kraju svake akademske godine Ured za osiguravanje i unapređivanje kvalitete podnosi izvještaj o radu svih stručnih službi unutar Aspire, a kvaliteta službi se provjerava i anketnim obrascima koje na godišnjoj bazi popunjavaju svi dionici Visoke škole Aspira.

2. OPĆENITO O STUDIJSKOM PROGRAMU

2.1. Je li je studijski program usklađen sa strateškim ciljevima visokog učilišta?

DA NE

Obrazloženje:

Studijski program preddiplomskog stručnog studija Međunarodni menadžment u hotelijerstvu i turizmu u cijelosti je usklađen sa strateškim ciljevima Visoke škole opisanima u Strategiji Visoke škole Aspira. Analize ukazuju na veliku potrebu za obrazovanjem visokostručnih kadrova iz ovog stručnog područja. Evidentan je nedostatak kvalificiranog kadra upravo u području turizma. Naime, u Splitsko-dalmatinskoj županiji turizam je, nažalost, jedini sektor koji je u službi lokalnog i regionalnog razvoja. Važno je naglasiti da u Županiji koja je ovisna i živi od sektora turizma nedostaje visokoškolskih institucija koje školuju kadrove i provode program „praksi-orijentiran“ i baziran je na tzv. primijenjenom biznisu (Applied Business) u području turizma. Strategija Visoke škole Aspira je razviti upravo takav stručni program koji bi generirao zapošljivost kadrova u funkciji unapređenja turizma i turističke ponude u Županiji, Republici Hrvatskoj, a i u široj regiji.

2.2. Jesu li uvjeti za upis na studij jasno određeni?

DA NE

Obrazloženje:

Uvjet upisa na studij su jasno određeni a čine ga završena srednja škola i položena državna matura (Hrvatski jezik B razina, Matematika B razina te Strani jezik A razina). Za pristupnike koji su srednjoškolsko obrazovanje završili prije uvođenja državne mature, uvjet

je završena srednja škola te položen prijemni ispit. Iznimno, na studijski se program mogu prijaviti i ukoliko ne polažu ispite državne mature, no u tom slučaju ne dobivaju bodove koji se odnose na taj dio vrednovanja.

2.3. Je li trajanje studija prihvatljivo u odnosu na opseg predloženoga studijskog programa?

DA NE

Obrazloženje:

Studij traje 6 semestara i nosi ukuono 180 ECTS bodova. Na stručnom studiju se izvode dva usmjerenja: Hotelski menadžment i Menadžment destinacijskih organizacija i kompanija. Predloženi opseg studija prihvatljiv je u odnosu na njegovo predviđeno trajanje odnosno opterećenje od 180 ECTS-a.

2.4. Jesu li razlozi pokretanja studijskog programa navedeni u prijedlogu opravdani s obzirom na tržište rada u javnom i privatnom sektoru?

DA NE

Obrazloženje:

Jedan od strateških ciljeva razvoja turizma u RH do 2020. godine je „otvaranje od 20 do 22 tisuće novih radnih mjesta u turizmu te oko 10 tisuća radnih mjesta u neturističkim djelatnostima, ali induciranih turističkom aktivnošću“.

Razvoj ovog studijskog programa nastao je i iz niza istraživanja provedenih kod lokalnih turističkih djelatnika, hotelijera, ugostitelja i općenito poslodavaca u turizmu (članova Aspirinog savjetodavnog Gospodarskog savjeta), kao i niza srednjoškolaca koji imaju izuzetno izraženu potrebu za participiranjem na studiju turizma koji bi bio isključivo praksi orijentiran. Ovaj studijski program zamišljen je da polaznike, uz pomoć vrhunskih stručnjaka i akademski obrazovanih predavača s bogatom ekspertizom i iskustvom uče kroz rad na primjerima poslovnih slučajeva svjetske, ali i domaće prakse primjenjive u vlastitom poslovnom okruženju, da dolaze do samog izvora znanja, da uče načine proaktivnog i kreativnog razmišljanja usmjerenog na rješavanje i najzahtjevnijih poslovnih problema.

2.5. Jesu li temeljne discipline, potrebne za struku, dobro zastupljene?

DA NE

Obrazloženje:

Temeljne discipline potrebne za struku dobro su zastupljene u studijskom programu. Studenti studija Međunarodni menadžment u hotelijerstvu i turizmu biti će povezani s modernim vještinama i strukom kroz niz suradnji s vrhunskim međunarodnim hotelskim kućama i stručnim turističkim udruženjima koje Visoka škola Aspira trenutno ima i koje planira povećavati u dogledno vrijeme. Na taj način studenti iz prve ruke dobivaju povratnu informaciju o svim modernim trendovima struke.

2.6. Jesu li temeljne kompetencije navedene u predloženoj studiji povezane sa zahtjevima struke?

DA NE

Obrazloženje:

Poseban značaj ima, programskim sadržajem predviđeno, obrazovanje za uporabu najsvremenijih informacijskih i komunikacijskih tehnologija u poslovanju. Osnovne (introductory level) i napredne (intermediate level) kompetencije s područja upravljanja i primjene poslovanja u turizmu i drugim poslovnim sustavima te stečene vještine omogućavaju studentu po završenom studiju samostalan profesionalni i osobni razvoj.

2.7. Je li predloženi studij povezan s potrebama lokalne zajednice (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i slično)?

DA NE

Obrazloženje:

Ovaj visokoškolski program karakterizira stjeanje temeljnih teoretskih, metodoloških i aplikativnih znanja iz područja hotelijerstva, ugostiteljstva i turizma, ekonomije, prava, informacijske tehnologije, komunikacijskih znanosti i stranih jezika. Svladava teoretske i praktične aspekte edukacije kao i potrebne osobine te stječu kompetencije stručnjaka za rad u hotelijerstvu i turizmu. Kompetencije stečene studijem temelje se prvenstveno na visokostručnoj i profesionalnoj osposobljenosti za područje hotelskog i turističkog menadžmenta, destinacijskog menadžmenta, hotelskog i turističkog marketinga, menadžmenta turističkih manifestacija, brandinga, financijskog menadžmenta, odnosa s javnošću, upravljanja ljudskim resursima i sl.

Cilj bi trebao biti da se na temelju stečenih znanja i vještina kvalitativno unaprijedi turistički proizvod temeljen na komparativnim prednostima određene lokalne zajednice i pri tom afirmira vlastita kultura, tradicija i stil života.

2.8. Jesu li uvjeti za napredovanje u više godine studija jasno definirani?

DA NE

Obrazloženje:

Uvjeti za napredovanje u više godine studija janso su definirani. Redovni student stječe pravo upisa u višu godinu studija ako je do roka upisa uredno ispunio sve obveze utvrđene studijskim programom i izvedbenim planom, položio ispite, te stekao najmanje 30 ECTS bodova. Student je obavezan ponovno upisati kolegij iz kojeg nije izvršio nastavne obveze i nije položio ispite, te upisuje i nove kolegije iz više godine studija, ali tako da njegove ukupne studijske obveze u pojedinom semestru ne iznose više od 36 ECTS bodova.

2.9. Osigurava li završetak studija stjecanje stručnih kompetencija, uključujući znanje, vještine i metode zaključivanja?

DA NE

Obrazloženje:

Sadržaj pojedinih syllabusa, posebno na smjeru Menadžment turističkih destinacija i organizacija u potpunosti ne prati zahtjeve tržišta ali i ciljeva i ishoda učenja predloženog stdijskog programa, na način kako je predstavljeno u elaboratu. Stoga se predlaže da se pojedini predmeti odnosni njihovi ishodi učenja i literatura ažuriraju i usklade s zahtjevima turizma budućnosti i potrebama razvoja održivog turizma Splitsko-Dalmatinske Županije ali i šire regije.

U tom smislu potrebno je staviti veći naglasak u izvedbi nastave na primjeni studija slučajeva iz svjetske prakse i iskustveno učenje, a kako bi studenti stekli stručne kompetencije ali i sposobnost kritičkog razmišljanja i zaključivanja. S tim u svezi predlaže se uključivanje i inozemnih stručnjaka kao gostiju predavača.

2.10. Slijedi li predloženi program preporuke europskih ili međunarodnih strukovnih asocijacija (ukoliko je riječ o studijskom programu u području reguliranih profesija za koje je Direktivom 2005/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih

kvalifikacija od 07. rujna 2005. godine propisano automatsko priznavanje stručnih kvalifikacija, moraju biti usklađeni s minimalnim uvjetima osposobljavanja propisanim Direktivom i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija)?

DA NE

Obrazloženje:

Nije primjenjivo.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Osvrnite se na svrsishodnost svih predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija koje se dobivaju završetkom ovog studija.

Obrazloženje:

Program stručnog studija Međunarodni menadžment u hotelijerstvu i turizmu je zaokružena cjelina koja daje kompetencije za rad u području hotelijerstva, ugostiteljstva i turizma te gospodarstva, kao i za nastavak daljnjeg obrazovanja na stručnom specijalističkom diplomskom studiju, te završava izradom završnog rada.

Programski sadržaj preddiplomskog stručnog studija Međunarodnog menadžmenta u hotelijerstvu i turizmu sadrži obvezne programske sadržaje studija te predložene izborne predmete (electives), koji mogu činiti dobar izbor, ali se mogu zamijeniti izbornim predmetima s nekog drugog studija ili visokog učilišta. Studenti imaju opciju da na svom usmjerenju u V. semestru osim obveznih predmeta usmjerenja, upišu još dva predmeta kao svoje izborni predmet, a koji su obvezni na drugom usmjerenju. Posljednji, VI. semestar obilježen je stručnom praksom u trajanju od 4 mjeseca, a koja se involvira potom i u sami završni rad. Osim ponuđenih izbornih predmeta student može izabrati kao izborne predmete i sve druge predmete koji se izvode na Visokoj školi za menadžment i dizajn Aspira.

3.2. Postoje li neki predmeti koje smatrate upitnima i, ako postoje, koji su to?

Turističke agencije i turoperatora su obvezni predmet na 2. Godini studija. Iz uvida u ciljeve, ishode i sadržaj predmeta preporučujemo usklađivanje s transformacijskim procesom i promjenom receptivnih agencija u destinacijske menadžmentske kompanije. Potrebno je

također ažurirati literaturu i uskladiti praksu sa agencijama budućnosti, a u skladu sa Strategijom razvoja turizma 2020.

Posebno skrećemo pažnju na potrebu dodatnog angažiranja predavača – stručnjaka iz destinacijskih menadžment kompanija, koji mora biti kompetentan i dokazan stručnjak iz prakse, kako bi mogao studente smjera Menadžment turističkih destinacija i organizacija pripremiti za tržište rada. Napominjemo, da ti studenti trebaju biti lideri i aktivni promicatelji transformacijskog procesa.

Pored toga, kolegij stručna praksa koji nosi 18 ECTS-a potrebno je vrlo detaljno pripremiti te izraditi pravilnik o provođenju i ocjenjivanju ishoda učenja stečenih na stručnoj praksi kao i kodeks ponašanja studenta za vrijeme pohađanja stručne prakse. Pored toga potrebno je definirati prava i obveze mentora stručne prakse. Budući da se stručna praksa izvodi tek na 3. Godini studija, u iduće 2 godine potrebno je pripremiti navedenu dokumentaciju.

3.3. Osiguravaju li planirane nastavne metode i sadržaj studijskog programa stjecanje predviđenih ishoda učenja?

DA NE

Obrazloženje:

Predviđeni ishodi učenja koji se stječu završetkom ovog Stručnog studija omogućiti će studentima da mogu i budu sposobni:

- prepoznati značaj i ulogu turizma na nacionalnoj i međunarodnoj osnovi, kako sa aspekta ukupnog društva tako i sa aspekta pojedinaca vezano za razvijanje njihove poduzetničke aktivnosti,
- primijeniti vještine koje će se odnositi na planiranje razvoja turizma kao i upravljanje turističkom ponudom,
- kreirati jedinstveni turistički proizvod i plasirati ga na međunarodno potrošačko tržište,
- oblikovati ponudu turističke destinacije na osnovu turističke potrebe i potražnje
- komunicirati na primjeren način s dionicima u turističkoj destinaciji
- primijeniti marketinške koncepte na međunarodnu turističku industriju,
- primijeniti menadžerske funkcije i tehnike u turizmu te metode menadžerskog predviđanja,

- provesti istraživanje tržišta pri izradi učinkovite strategije i planova za provođenje i kontrolu poslovnih ciljeva i aktivnosti u turizmu,
- kreirati financijski plan turističke organizacije ili kompanije
- prepoznati pozitivne i negativne učinke razvoja turizma na okoliš te utvrditi granice turistički razvoja bez saturacije prostora uz postizanje željenih ekonomskih učinaka,
- primijeniti načela održivog razvoja kao temeljne uvjete razvoja i očuvanja turističke destinacije
- kreirati adekvatnu turističku ponudu na osnovu utvrđenih turističkih resursa i atrakcija
- primijeniti pravne akte i zakone u međunarodnom turističkom poslovanju
- kombinirati primijenjene matematičke metode za donošenje strateških poslovnih odluka
- koristiti suvremene informatičke tehnologije u poslovanju...

Navedeni ishodi učenja ostvaruju se putem sljedećih nastavnih metoda: predavanja, seminari, vježbe, izrada studentskih projekata, stručna praksa i izrada završnog rada.

Predavanja se izvode primjenom kombinirane metode. Ova metoda sastoji se od izvedbe predavanja „ex cathedra“ metodom i „case“ metodom. Metoda „ex cathedra“ predstavlja izlaganje teorijske osnove sadržaja predmeta. Primjena metode zahtjeva obimnu pripremu nastave za koju su osigurani sljedeći uvjeti: handouti po programskim nastavnim jedinicama, koji su dostupni studentima prije početka nastave; računalne prezentacije teoretskog sadržaja zbog čega je izvršeno opremanje svih predavaonica i kabineta multimedijalnom računalnom opremom. Handouti su pomoćni nastavni materijali koji su javno dostupni, i kvaliteta takvih nastavnih materijala osigurana je recenzijom kompetentnih nastavnika. Metoda predavanja „case“ znači izlaganje konkretnih primjera iz poslovne prakse. Za ovu metodu izrađeni su protokoli primjera (slučajeva, projekata) iz prakse. Cilj koji se postiže primjenom kombinirane metode predavanja je osiguranje aktivnog sudjelovanja studenata.

Seminari su oblik aplikativnog stručnog ili znanstvenog obrazovanja studenata provedbom stvarnih stručnih ili znanstvenih aktivnosti nastavnih predmeta (procedure, projekti, analize, postupci metode, funkcije) ili njihovih simulacija, s ciljem uvođenja studenata u realne uvjete stručnog ili znanstvenog rada. Na seminarima studenti su podijeljeni u grupe od 30 studenata, a nazočnost studenata je obvezatna. Integralni dio seminara čine izrada i računalna prezentacija seminarskih radova studenata. Za izvedbu seminara, prije početka

nastave, osigurana je dostupnost protokola seminara_s ciljem prethodne pripreme studenata.

Vježbe su oblik aplikativnog stručnog i znanstvenog obrazovanja studenata provedbom opažanja, eksperimenta, izrade manjih proračunskih primjera, izrade numeričkih ili simboličnih primjera s ciljem postizanja potpune razumljivosti dijelova studijskog programa promatranih s različitih motrišta ili različitih uvjeta. Vježbe se dijele na auditorne i terenske. Na vježbama studenti su podijeljeni u grupe čija brojnost ovisi o vrsti vježbi i broju studentskih radnih mjesta, ali ne više od 30 studenata, a nazočnost studenata je obvezatna. Za izvedbu vježbi, prije početka nastave, osigurana je dostupnost protokola vježbi s ciljem prethodne pripreme studenata. Kroz vježbe se studentima stavlja naglasak na praktično znanje studenata te ih se potiče sve više na samostalni rad kroz projekte, praktične primjere, individualni rad, rad u paru i grupni rad.

Dio seminara i vježbi izvoditi će se u različitim hotelijerskim, ugostiteljskim i turističkim objektima od malih hotela do organizacija i kompanija za destinacijski menadžment. Također, studenti sudjeluju u organizaciji raznih kulturnih, zabavnih i sportskih događanja.

Poslovni projekt u turizmu sukladno studijskom programu stručnog studija Međunarodnog menadžmenta u hotelijerstvu i turizmu je završna sinteza svih stečenih kompetencija studijem sadržaja svih predmeta studijskog programa. Stručni projekt stalno zaposleni izvanredni student, izrađuje pod nadzorom nastavnika ili asistenta nakon položenih svih ispita u prethodnim semestrima studija i predstavlja osnovu za izradu Završnog rada. Nakon uspješno realiziranog stručnog poslovnog projekta uz potporu i nadzor mentora, studenti će spoznati i ovladati svima fazama odabrane poduzetničke poslovne aktivnosti u turizmu i ugostiteljstvu; od poduzetničke ideje, njene elaboracije kroz odgovarajući projekt, načina financiranja, kalkulacije očekivanih prihoda i troškova do konačne tehnološke izvedbe uz projekciju plasmana na tržištu te procjenu konačnih ekonomskih i socijalnih efekata toga poduzetničkog poduhvata koji bi opravdali ulaganja. Projekti su sintetički oblici stručnog obrazovanja studenata u kojima studenti temeljem izrade stručnih projekata kao sinteze pojedinačnih kompetencija stečenih studijem programskog sadržaja svih studijskih predmeta dokazuju ukupne kompetencije stečene studijem.

Stručna praksa je obvezna za sve redovite studente, a način izvođenja je definiran posebnim pravilnikom. Obavlja se u hotelijerskim, ugostiteljskim i turističkim poduzećima i ustanovama te drugim javnim ili privatnim radnim organizacijama koje se bave djelatnostima sukladnima studijskom programu stručnog studija . udenata.

Završni rad student izrađuje nakon obrane poslovnog projekta i na temelju rezultata projekta. U završnom radu student pod nadzorom mentora (nastavnika u znanstveno nastavnom ili nastavnom zvanju), šire obrađuje problematiku menadžmenta onog segmenta poslovne aktivnosti koju je detaljno obradio u stručnom poslovnom projektu. Sama izrada završnog rada povezana je sa stručnom praksom jer studenti kao temu završnog rada uzimaju konkretni slučaj iz tvrtke u kojoj su odradili stručnu praksu. U radu Povjerenstva za obranu završnog rada sudjeluje i predstavnik gospodarstva, iz organizacije u kojoj je student odradio stručnu praksu i koji je studenrtu dao zadatak – problem organizacije kojeg je potrebno riješiti kroz završni rad.

3.4. *Navedite predmete u kojima nalazite raskorak između predloženog opsega gradiva, studentskih obveza i sati nastave, odnosno ECTS bodova, koji su mu pridijeljeni.*

Obrazloženje:

Studijski program sadrži kolegije od 8, 6, 4 i 2 ECTS-a. ECTS bodovi dodjeljeni su kolegijima na osnovu potrebnih sati za savladavanje ishoda učenja, a čime se povodilo u definiranju potrebne literature kao i opsegom elemenata za izvođenje nastave i provođenje vježbi (seminarski rad, case study, projekti, eseji, ...) Široka paleta izbornih predmeta prati svojom bodovnom vrijednošću i sadržajem zahtjeve i opterećenost studijskog programa.

Obzirom na područje ovog studijskog programa, preporuča se da se na svakom od navedenih smjerova izdvoje najzahtjevniji kolegiji te im se i dodjeli najveći broj ECTS-a. Također na prvoj godini studija nije dobro najveći broj ECTS-a dodjeliti predmetima iz područja ekonomije već predmetima struke, budući da se radi o stručnom studiju . S tim u svezi predlažemo sljedeće:

- Na prvoj godini studija kolegij Osnove ekonomije smanjiti sa 8 na 6 ECTS-a a povećati kolegij Osnove međunarodnog turizma na 8 ECTS-a.
- Na trećoj godini studija na smjeru Hotelski menadžment smanjiti kolegij Menadžment ljudskih resursa sa 6 na 4 ECTS-a te povćati kolegij Međunarodni hotelski menadžment na 8 ECTS bodova.

- Na trećoj godini na smjeru Menadžment destinacijskih organizacija i kompanija kolegij smanjiti kolegij Menadžment ljudskih resursa sa 6 na 4 ECTS-a te povćati kolegij Međunarodni destinacijski menadžment na 8 ECTS bodova.

Navedenim će se studentima omogućiti više rada i angažmana na predmetima struke (posebno za svaki smjer) što će rezultirati i njihovim boljim kompetencijama.

3.5. *Kakvo je nastavno opterećenje nastavnika – prihvatljivo, preveliko ili premalo?*

Obrazloženje:

Nastavno opterećenje nastavnika je prihvatljivo budući da prosječna norma sati koju izvode stalno zaposleni nastavnici podopterećena te prema evidenciji iz Mreže iznosi -66%.

3.6. *Navedite moguće primjedbe na sadržaje predmeta i nastavnu literaturu.*

Obrazloženje:

Veliki broj kolegija ima zastarjelu literaturu i svakako ju je potrebno ažurirati i nadopuniti s novim izdanjima, po mogućnosti u popis dodatne literature uvrstiti stranu literatura, po mogućnosti na engleskom jeziku, najnovijeg datuma.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. *Institucija ima sklopljen odgovarajući broj ugovora o radu sa znanstveno–nastavnim, umjetničko-nastavnim ili nastavnim osobljem koje posjeduje odgovarajuće kompetencije za izvođenje programa?*

DA NE

Obrazloženje:

Visoka škola a menadžment i dizajn Aspira program izvodi na način da 50% svih nastavnika pokriva vlastitim kadrom (ukupno 10 predavača) dok ostatak pokriva vanjskim suradnicima (ukupno 10 nastavnika) za koje postoji odgovarajuća dokumentacija.

4.2. *Budući da je minimalni postotak pokrivenosti vlastitim kadrom 30%, ova visoka škola udovoljava uvjetima pokrivenosti vlastitim kadrom koji posjeduje odgovarajuće kompetencije za izvođenje programa.*

4.3. *Jesu li opisani prostorni i materijalni uvjeti rada te oprema zadovoljavajući za izvođenje programa?*

DA NE

Obrazloženje:

Visoka škola za menadžment i dizajn Aspira, izvoditi će nastavu na adresama Mike Tripala 6 i Domovinskog rata 65, Split. Ugovori o zakupu prostora za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja potpisani su s Gradom Splitom i Marijanom Vrdoljakom.

Prostor i oprema za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja ukupne površine 1350 m² i sastoji se od: predavaonica, laboratorijuma i praktikuma, računalnih učinica, nastavničkih kabineta, prostora za znanstveno-istraživački rad, studentske referade i kantine. Knjižnični prostor i oprema je osigurana Ugovorom s Sveučilišnom knjižnicom u Splitu o korištenju prostora, usluga i knjižnog fonda.

4.4. Je li predloženi broj studenata primjeren, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu?

DA NE

Obrazloženje:

Planirani broj studenata stručnog studija usuglašen je s obzirom na kapacitete predavaonica. Proračun opterećenja prostora nastavom, stručnih studija izvršen je uz pretpostavku ostvarivanja 90% nazočnosti studenata na predavanjima i seminarima, a 95% na vježbama. Očekivani gubitak studenata (privremeni ili trajni prekid studija, prijelaz na druge studije ili druga visoka učilišta) kreće se unutar 10% upisanih studenata po godini studija.

Sukladno raspoloživom prostoru, opremi i broju angažiranih nastavnika za realizaciju nastave preddiplomskog stručnog studija Međunarodnog menadžmenta u hotelijerstvu i turizmu, planirani broj studenata u prvoj godini je 60. S obzirom na ukupni broj nastavnika i puni (trogodišnji) studij, broj studenata po jednom angažiranom stalno zaposlenom nastavniku ne prelazi 15, što omogućava visoku kvalitetu nastave i primjenu mentorskog pristupa u organizaciji studija.

4.5. Institucija je osigurala potrebna sredstva za izvođenje studijskog programa.

DA NE

Obrazloženje:

Nabavna vrijednost kapitalna oprema ove visokoobrazovne ustanove prelazi 200.000. Ostala potrebna sredstva za izvođenje studijskog programa osigurati će se iz školarina.

5. DODATNE NAPOMENE (ako ih ima):

6. ZAKLJUČNA PREPORUKA ČLANOVA STRUČNOG POVJERENSTVA:

a. **PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM**, obrazloženje:

Studijski program Međunarodni menadžment u hotelijerstvu i turizmu osmišljen je vrlo kvalitetno i u skladu je s potrebama razvoja održivog turizma budućnosti Splitsko-dalmatinske županije i šire regije kao i Strategijom razvoja turizma RH 2020. Budući diplomirani studenti ovoga studija trebali bi biti lideri i pokretači promjena u turizmu, nositelji novih trendova u kreiranju i razvoju turizma receptivne zajednica.

Sadržaj studijskog programa potrebno je korigirati u kontekstu dodjeljenih ECTS bodova pojedinim kolegijima, kako bi se naglasila važnost stručnih kompetencija studenata, a što će rezultirati kvalitetnijim ishodima učenja. (obrazloženje točka 3.4) Osim toga u okviru pojedinih temeljnih kolegija struke potrebno je predvidjeti gostujuće stručnjake iz zemlje i inozemstva, koji će studentima predstaviti najbolje primjere iz svjetske turističke prakse.

Stručna praksa koja nosi 18 ECTS-a vrlo je značajna za stjecanje praktičnih kompetencija studenata te ju je stoga potrebno vrlo detaljno pripremiti, odnosno u iduće dvije godine izraditi svu potrebnu prateću dokumentaciju te osigurati dovoljan broj ugovora s gospodarstvom. Pored toga, u velikom broju syllabusa potrebno je izvršiti ažuriranje literature te ju nadopuniti u okviru dodatne literature najnovijom literaturom na engleskom jeziku.

Ključ uspjeha ovog studijskog programa trebali bi biti partnerski odnosi i ko-kreacija s temeljnim nositeljima razvoja turizma, kao što su turističke zajednice, turističke agencije,

hoteli, hosteli, privatni iznajmljivači, obiteljsko gospodarstvo, ugostiteljski objekti, lokalna uprava i samouprava, kulturne, sportske i ostale institucije u području obrazovanja. Ovaj program dobar je način kako se može mijenjati svijest i transformirati postojeće stanje u održivom turizmu i hotelijerstvu novog doba.

b. NE PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM , obrazloženje:

Potpis člana stručnog povjerenstva:

Dr.sc- Romana Lekić, profesorica visoke škole, Veleučilište Vern

Prof.dr.sc. Sandra Janković, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Opatija

Ankica Arbutina, studentica, Veleučilište u Šibeniku

Datum i mjesto:

Split, 11.03.2015.

